

Diskuse o trestní odpovědnosti za propagaci komunismu

22.10.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V pondělí 20. října 2025 proběhla v pražském kině Atlas veřejná beseda s názvem Aplikace změn trestního zákoníku ve věci propagace komunismu. Diskusní večer zorganizoval Ústav pro studium totalitních režimů ve spolupráci s Muzeem paměti XX. století.

Událost se setkala se zájmem veřejnosti, odborné i akademické sféry. Beseda se věnovala novelizaci trestního zákoníku, která zpřesňuje definici a sankcionování veřejného schvalování, zlehčování či propagace komunistických zločinů a ideologie. Panel složený z právníka, emeritního senátora a studentského vůdce a představitele politických vězňů komunistického režimu rozebíral právní i společenské dopady nové úpravy z pohledu vyrovnání s minulostí, ochrany svobody projevu i praktickou aplikaci v oblasti veřejného diskurzu, médií a sociálních sítí.

„Nová právní úprava je důležitým krokem k vyrovnání se s totalitní minulostí. Jde o jasný signál, že relativizace nebo obhajoba zločinů komunistického režimu a propagace komunistického učení, které vždy a všude vedlo k vraždění, násilí a nesvobodě, nemají v demokratické společnosti místo. Zároveň je však třeba vést odpovědnou debatu o tom, jak tyto změny aplikovat, aby byly v souladu se zásadami právního státu a svobody projevu a skutečně došlo k naplnění právní úpravy nejenom ve vztahu k totalitní minulosti, ale především jako prevence do budoucna, chránící společnost před opakováním komunistického režimu v jakékoliv podobě,“ uvedl právní historik a moderátor akce **Kamil Nedvědický z Ústavu pro studium totalitních režimů.**

Debate otevřela řadu důležitých otázek, mimo jiné i to, jak v praxi rozlišit mezi historickým výkladem, osobním názorem a propagací ideologie, která je v rozporu se základními hodnotami demokratického právního státu. Diskutující se shodli na potřebě transparentního výkladu nové legislativy, metodického zpracování pro orgány činné v trestním řízení po vzoru výkladu, který již existuje o nacismu a důsledného vzdělávání veřejnosti v otázkách právní a historické odpovědnosti.

Akce se konala za účasti zástupců odborné i široké veřejnosti, médií i paměťových institucí. Vstup byl zdarma a večer zakončila moderovaná diskuse s publikem, která byla velmi podnětná a bude nepochybně pokračovat na dalších akcích **Ústavu pro studium totalitních režimů.**

„Propagace komunistické ideologie, která v naší zemi přinesla zločiny a masivní porušování lidských práv, nemůže být v demokratické společnosti tolerována. Nová právní úprava je jasným signálem, že se jako společnost s touto minulostí vyrovnáváme. Je však klíčové, aby byla uplatňována citlivě, s respektem ke svobodě projevu a právnímu státu. Jen tak lze naplnit její smysl – chránit demokracii i budoucnost před opakováním totalitních modelů,“ uzavřel **Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů.**

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**
FOTO: **MPXX / MARTA MYŠKOVÁ**

<https://www.ustrcr.cz/v-kine-atlas-se-diskutovalo-o-trestni-odpovednosti-za-propagaci-komunismu>